

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer drs. W. Koolmees, minister
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Den Haag : 9 januari 2020
Ons kenmerk : S.A.19.54282
Betreft : Knelpunten kleine pensioenen

Geachte heer Koolmees,

De Stichting van de Arbeid heeft kennisgenomen van uw brief van 9 september 2019 waarin u reageert op de voorstellen van de Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars d.d. 9 april 2019 om twee knelpunten in de Wet waardeoverdracht klein pensioen op te lossen. Belangrijkste voorstellen in de brief van 9 april 2019 zijn:

- Het vereiste dat de kleine pensioenen ontstaan zijn door baanwisseling te laten vallen waardoor ook automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen die ontstaan zijn door collectieve beëindiging mogelijk wordt.
- Een tussentijdse mogelijkheid tot afkoop van kleine nettopensioenen mogelijk te maken.

U geeft in reactie hierop aan bereid te zijn om - indien er knelpunten zijn waardoor de doelen van automatische waardeoverdracht niet haalbaar zijn - te overwegen daar iets aan te doen. Alvorens dit te doen, verzoekt u een nadere toelichting te geven op zes onderdelen uit de voorstellen, te weten:

1. Het passeren van de keuze voor werkgever en werknemers om de opgebouwde pensioenen achter te laten bij de oude pensioenuitvoerder.
2. De bijbetalingsplicht van de werkgever tegenover verzekeraar.
3. De afweging van verzekeraars om wel of niet waarde over te dragen.
4. De kosten in uitvoeringsovereenkomsten.
5. De mogelijkheid onderscheid te maken tussen kleine pensioenen die door baanwisseling of collectieve beëindiging zijn ontstaan.
6. De uitvoeringskosten voor het nettopensioen.

De Stichting van de Arbeid heeft voor de beantwoording van deze vragen de expertise ingeroepen van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars teneinde de door

u gestelde vragen te kunnen beantwoorden. Tevens zijn uw vragen aanleiding geweest om de eventuele bijbetalingsverplichtingen nog eens goed te analyseren. Hieronder treft u, mede namens de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars, de door u gevraagde toelichting aan.

1. Het passeren van de keuze voor werkgever en werknemers om de opgebouwde pensioenen achter te laten bij de oude pensioenuitvoerder.

Met het voorstel om kleine pensioenen die bij collectieve beëindiging ontstaan automatisch over te dragen, vervalt het individuele recht van de deelnemer en van de werkgever om wel of niet te kiezen voor waardeoverdracht als het om kleine pensioenen gaat.

De Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars vinden dit acceptabel omdat dit in principe niet anders is dan nu reeds is geregeld in de Wet waardeoverdracht klein pensioen¹. Daarin zijn het belang van pensioenbehoud voor de deelnemer en de reductie van (uitvoerings)kosten vooropgesteld. Door deze kleine pensioenen automatisch over te dragen, wordt zoveel mogelijk voorkomen dat ze op de pensioendatum afgekocht kunnen worden en daarmee hun pensioenbestemming niet of niet volledig zouden bereiken. Hieronder wordt bovendien voorgesteld kleine verzekerde DB-pensioenen die ontstaan zijn als gevolg van collectieve beëindiging (voorlopig) niet mee te nemen in de automatische waardeoverdracht, waardoor de garantie op een bepaalde uitkering op pensioeningangsdatum niet verloren gaat. Tevens wordt de kans op een bijbetaling voor de betreffende werkgever hiermee tot een minimum beperkt.

Bij 'gewone' collectieve waardeoverdrachten zijn doorgaans een financieel bezwaar bij de werkgever en/of het vervallen van garanties voor deelnemers redenen om niet te kiezen voor een collectieve waardeoverdracht. Beide mogelijke bezwaren worden met het voorstel om (voorlopig) kleine verzekerde DB-pensioenen niet in de automatische waardeoverdracht te laten meelopen, vrijwel geheel weggenomen. Daarmee staat volgens de drie organisaties niets in de weg om de reikwijdte in de wet te verbreden.

Overigens achten partijen het van belang dat de betreffende (gewezen) deelnemers en de werkgever(s) van te voren worden geïnformeerd over een voorgenomen waardeoverdracht van kleine pensioenen die het gevolg is van een collectieve beëindiging. Immers, een werkgever kan met vragen worden geconfronteerd omdat voor een deel van de werknemers het pensioen via automatische waardeoverdracht wel (werknemers met kleine pensioenen bij de oude uitvoerder) en voor een deel van de werknemers niet (de grotere pensioenen die zijn achtergebleven bij de oude uitvoerder) wordt overgedragen. De pensioen-koepels hebben de aangesloten leden hierover geïnformeerd.

Opgemerkt dient te worden dat een collectieve beëindiging meerdere redenen kan hebben. Naast de collectieve beëindiging als gevolg van beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst kan een collectieve beëindiging ook ontstaan door een juridische fusie, een juridische splitsing, overgang van onderneming en einde deelneming op basis van een wijziging in verplichte deelname. In al deze beëindigingssituaties hoeft geen sprake te zijn van baanwisseling (de individuele beëindiging die nu wettelijk is geregeld) en belemmert de bestaande tekst de uitvoering van de wet om deze kleine pensioenen over te dragen. Dit kan tot gevolg hebben dat deze pensioenen op pensioeningangsdatum worden afgekocht. Het

¹ Hierbij wordt tevens opgemerkt dat bij afkoop op pensioeningangsdatum de deelnemer ook geen keuze-recht heeft.

behoud van het pensioen zou ook hier voorop moeten staan.

2. De bijbetalingsplicht van de werkgever tegenover verzekeraar.

Als de reikwijdte van de huidige wetgeving wordt uitgebreid naar kleine pensioenen die ontstaan zijn door een collectieve beëindiging, dan kan op basis van de huidige wetgeving bij een waardeoverdracht van een klein pensioen - die ontstaan is door een collectieve beëindiging - een bijbetalingsplicht van de werkgever tegenover de ontvangende verzekeraar ontstaan. In de brief van 9 april 2019 wordt aangegeven dat het risico op een bijbetaling bij een inkomende waardeoverdracht beperkt is. U vraagt om een nadere onderbouwing van deze inschatting van dit risico.

Er kunnen alleen situaties tot bijbetaling bij een inkomende waardeoverdracht voor werkgevers ontstaan bij actieve uitkeringsovereenkomsten (DB-regelingen) die ondergebracht zijn bij een verzekeraar. Hoewel het aantal gevallen van bijbetaling bij een inkomende waardeoverdracht hierdoor beperkt zal zijn, is nog een keer goed gekeken naar de mogelijke risico's voor werkgevers. Gebleken is dat in een specifieke situatie – namelijk als de tarieven van de ontvangende verzekeraar zwaarder zijn dan het wettelijke overdrachtstarief - die bijbetaling voor een individuele werkgever mogelijk wel van substantiële aard kan zijn. Werkgevers zouden dan worden geconfronteerd met een bijbetaling voor een collectieve beëindiging uit het (verre) verleden, terwijl het niet kiezen voor een collectieve waardeoverdracht destijds een bewuste keuze kan zijn geweest. Dit risico tot bijbetaling betreft overigens naast inkomende waardeoverdrachten ook uitgaande waardeoverdrachten van kleine verzekerde DB-pensioenen².

Om deze reden stellen de Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars voor om - in afwijking van de voorstellen in de brief van 9 april 2019 - kleine pensioenaanspraken in DB-regelingen die bij verzekeraars zijn ondergebracht en die niet zijn ontstaan door een individuele baanwisseling, voorlopig niet mee te laten lopen in de automatische waardeoverdracht³. Dit om te voorkomen dat individuele werkgevers alsnog met (onverwachte) substantiële bijbetalingen worden geconfronteerd. Voor alle andere kleine pensioenen bij verzekeraars (DC-regelingen) en de kleine pensioenen bij pensioenfondsen (DC- en DB-regelingen) verzoeken de drie organisaties automatische waardeoverdracht wel spoedig mogelijk te maken.

Door de voorwaarde te hanteren dat onderscheid moet worden gemaakt tussen kleine pensioenen die zijn ontstaan door baanwisseling en die zijn ontstaan door collectieve beëindiging, bestaat het risico dat het voorgenomen proces van automatische waardeoverdracht van nieuwe kleine pensioenen bij het merendeel van de pensioenuitvoerders tot stilstand komt. Het loslaten van deze voorwaarde zal ertoe leiden dat in ieder geval voor de nieuwe kleine pensioenen de automatische waardeoverdracht weer kan worden opgepakt. Voor het overdragen van de bestaande kleine pensioenen (bulk van de kleine pensioenen) is het loslaten van deze voorwaarde een belangrijke randvoorwaarde. Het gaat dan om de waardeoverdracht van alle kleine DC-pensioenen en van alle kleine pensioenen van en naar pensioenfondsen.

² Voor de uitgaande waardeoverdrachten die in het verleden zijn ontstaan, hebben de verzekeraars eerder aangegeven bereid te zijn deze voor eigen rekening te nemen.

³ Conform de huidige wetgeving mogen deze kleine pensioenen wel worden overgedragen als aangetoond kan worden dat de betreffende deelnemer op een later moment van baan is gewisseld.

Automatische waardeoverdracht	Verzekeraars (uitgaande waardeoverdracht)	Pensioenfondsen (uitgaande waardeoverdracht)
bestaande kleine pensioenen (voor 2018)	<ul style="list-style-type: none"> • Wel automatische waardeoverdracht van DC-regelingen (ongeacht oorzaak van ontstaan). • Geen automatische waardeoverdracht mogelijk voor verzekerde DB-pensioenen die ontstaan zijn door een collectieve beëindiging (komend jaar onderzoeken hoe dit wel mogelijk gemaakt kan worden). Alleen kleine DB-pensioenen die aantoonbaar als gevolg van individuele baanwisseling zijn ontstaan, kunnen worden overgedragen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wel automatische waardeoverdracht van DC-regelingen (ongeacht oorzaak van ontstaan). • Wel automatische waardeoverdracht van DB-regelingen (ongeacht oorzaak van ontstaan).
nieuwe kleine pensioenen (einde verwerving pensioen in de betreffende regeling in 2018 of later)	<ul style="list-style-type: none"> • Wel automatische waardeoverdracht van DC-regelingen (ongeacht oorzaak van ontstaan). • Geen automatische waardeoverdracht mogelijk voor verzekerde DB-pensioenen die ontstaan zijn door een collectieve beëindiging (komend jaar onderzoeken hoe dit wel mogelijk gemaakt kan worden). Kleine pensioenen die ontstaan zijn als gevolg van individuele baanwisseling kunnen wel overgedragen worden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wel automatische waardeoverdracht van DC-regelingen (ongeacht oorzaak van ontstaan). • Wel automatische waardeoverdracht van DB-regelingen (ongeacht oorzaak van ontstaan).

Ondertussen willen de Stichting van de Arbeid, het Verbond van Verzekeraars en de Pensioenfederatie dit jaar nader onderzoek doen naar de omvang van het mogelijke probleem en zoeken naar een oplossing voor de automatische waardeoverdracht van kleine DB-pensioenen bij verzekeraars die zo spoedig mogelijk kan worden ingevoerd. Desgewenst kan dit in samenspraak met uw ministerie gebeuren. Deze oplossing moet ervoor zorgen dat enerzijds het pensioenbehoud van deze kleine pensioenen geborgd kan worden en anderzijds dat voorkomen wordt dat werkgevers, die hun uitkeringsovereenkomst hebben ondergebracht bij een verzekeraar, geconfronteerd worden met substantiële bijbetalingsverplichtingen bij een waardeoverdracht van kleine pensioenen die ontstaan zijn na collectieve beëindiging.

3. De afweging van verzekeraars om wel of niet waarde over te dragen.

In uw brief vraagt u naar de afweging van verzekeraars om wel of niet waarde over te dragen. De overdragende verzekeraar heeft als voordeel dat de uitvoeringskosten over meerdere jaren bezien dalen aangezien kleine pensioenen niet meer in de administratie hoeven te worden aangehouden. Het gaat dan onder meer om de administratiekosten en kosten in verband met jaarlijkse communicatieverplichtingen. Voor de overdragende pensioenverzekeraar zullen de toekomstig financiële voordelen niet voor alle regelingen opwegen tegen de te maken kosten van de waardeoverdracht en/of het eventueel voor eigen rekening nemen van de bijbetaling. In deze regelingen kan de overdragende verzekeraar er eventueel voor kiezen om geen gebruik te maken van het recht op automatische waardeoverdracht. Het is op voorhand moeilijk in te schatten in hoeverre de financiële voordelen opwegen tegen de kosten want dit is afhankelijk van hoeveel jaren er nog tot de pensioendatum zijn, de hoogte van het kleine pensioen en de wettelijke tarieven die op het

moment van overdracht gelden ingeval de verzekeraar de bijbetaling voor eigen rekening neemt.

Zoals hierboven verwoord, stellen de drie organisaties voor om dit jaar eerst naar een oplossing voor de automatische waardeoverdracht van kleine DB-pensioenen bij verzekeraars te zoeken. Daarbij kunnen dan ook de afwegingen van verzekeraars worden betrokken.

4. Kosten in uitvoeringsovereenkomsten.

In de brief geeft u aan dat er voor de uitvoering van collectieve contracten een premie is geoffreerd en betaald. De vraag is in hoeverre bij een langdurige uitvoering van een collectief contract (inclusief kleine pensioenen) in het verleden hiermee rekening is gehouden in de premie.

In de pensioencontracten bestaat de mogelijkheid om opgebouwde pensioenaanspraken premievrij bij de pensioenuitvoerder achter te laten. De premiestelling voorziet in uitvoering daarvan voor zover een goede inschatting van de uitvoeringskosten is te maken. Het is echter zo dat door toegenomen en niet-voorzien wettelijke verplichtingen de uitvoeringskosten voor premievrije pensioenen steeds meer zijn gaan stijgen. In het verleden kon bij de premiestelling bijvoorbeeld niet worden voorzien dat door gewijzigde Europese regelgeving gewezen deelnemers ook jaarlijks een Uniform Pensioenoverzicht zouden moeten ontvangen of dat de afkoop van kleine pensioenen niet meer mogelijk zou zijn. Het niet kunnen overdragen van dit soort kleine pensioenen zorgt er dus voor dat de destijds betaalde premie te laag was en een opwaartse druk voor de premies in de toekomst ontstaat.

5. De mogelijkheid onderscheid te maken tussen kleine pensioenen die door baanwisseling of collectieve beëindiging zijn ontstaan.

Omdat in het verleden niet geregistreerd is of kleine pensioenen zijn ontstaan door baanwisseling of door collectieve beëindiging, is in de gezamenlijke oproep gesteld dat de meeste kleine pensioenen die ontstaan zijn door baanwisseling ook niet kunnen worden overgedragen via het automatische waardeoverdracht regime. Veel kleine pensioenen dreigen hierdoor (ongewenst) buiten het circuit van automatische waardeoverdracht te vallen.

Een van de vragen is op welke wijze pensioenuitvoerders eventueel toch een onderscheid kunnen proberen te maken voor de wijze waarop kleine pensioenen zijn ontstaan en welke data zij hiervoor nodig hebben.

Ook wordt gevraagd een toelichting te geven op de gang van zaken vanaf 1 januari 2020 en daarmee op de omvang en gevolgen van de gesignaleerde problemen. Welke categorieën uitvoerders zullen welke aantallen kunnen overdragen en welk percentage kleine pensioenen zal wel en niet automatisch kunnen worden overdragen?

Er is een complexe, arbeidsintensieve operatie nodig voor pensioenuitvoerders om toch het onderscheid te kunnen maken. In de administratieve systemen moeten de kleine pensioenen worden geselecteerd en vervolgens moet per klein pensioen uitgezocht worden of het is ontstaan door een individuele beëindiging of door een andere oorzaak. Mogelijk

moet hiervoor contact worden gezocht met de betreffende deelnemer of (indien mogelijk) met de betreffende werkgever (indien deze nog bestaat) zodat die kan aangeven wat destijds de reden was van het ontstaan van een klein pensioen. Om dit te kunnen aantonen aan DNB zal tevens schriftelijk (althans: aantoonbaar) bewijsmateriaal nodig zijn. Mogelijk kunnen pensioenuitvoerders ook alle vrijwillige aansluitingen en/of collectieve beëindigingen in het verleden opsporen en kijken welke gewezen deelnemers daar in het verleden bij betrokken waren. Met een dergelijke operatie zullen hoge kosten gepaard gaan waardoor pensioenuitvoerders er om die reden niet voor zullen kiezen om mee te doen met de automatische waardeoverdracht van kleine pensioenaanspraken. Daarbij komt dat een dergelijke operatie het vrijwel onmogelijk maakt om op tijd (voor 1 juli 2020) het bestaande kleine pensioen bij het Pensioenregister aan te kunnen bieden. Dit alles leidt ertoe dat niet voldaan wordt aan de doelstelling van de wet.

Voor vrijwel alle pensioenuitvoerders geldt dat niet voor al hun bestaande kleine pensioenen kan worden aangetoond hoe die ontstaan zijn. Bij sommige pensioenuitvoerders is de kans weliswaar groter dan bij andere pensioenuitvoerders dat een klein pensioen wordt overgedragen maar niet voldoet aan de letter van de wet. Maar om er zeker van te zijn dat de wet niet wordt overtreden, kan slechts een enkele uitvoerder op dit moment meedoen aan automatische waardeoverdracht voor bestaande kleine pensioenen. Dat zou betekenen dat de ongeveer zes miljoen kleine pensioenaanspraken niet overgedragen kunnen worden en de kleine pensioenen niet samengevoegd kunnen worden tot een groter pensioen. Dat belemmert ook het voltooiën van het gezamenlijke plan van aanpak om kleine pensioenen over te gaan dragen en samen te voegen zodat de pensioenbestemming behouden kan blijven.

6. Afkoop klein nettopensioen.

De Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars vragen aandacht voor de tussentijdse afkoopmogelijkheid van een klein nettopensioen (anno 2020 € 497,27 bruto per jaar) die met de invoering van de Wet waardeoverdracht klein pensioen is verdwenen. Omdat een klein nettopensioen niet in aanmerking komt voor automatische waardeoverdracht⁴, is het gevolg dat kleine nettopensioenen die (zijn) ontstaan na 1 januari 2018 in de boeken moeten blijven staan tot de pensioeningangsdatum. De daarmee gepaard gaande kosten moeten door de deelnemers aan de nettopensioenregeling zelf worden gedragen. De gewenste fiscale hygiëne tussen de basispensioenregeling en de regeling boven de fiscale maxima vereist namelijk dat de kosten van nettopensioen apart worden toegerekend⁵.

De Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars herhalen het verzoek om op de kortst mogelijke termijn voor kleine nettopensioenen een tussentijdse afkoopmogelijkheid te introduceren. Daarbij wordt benadrukt dat bij reguliere kleine pensioenen tussentijdse afkoop volgens de Wet waardeoverdracht klein pensioen wel mogelijk is gebleven in de situatie dat er vijf jaar achtereen vergeefs is gepoogd automatisch waarde over te dragen. Bij kleine nettopensioenen staat op basis van de huidige wet- en regelgeving op dit moment vast dat automatische overdracht niet tot de mogelijkheden behoort. Om te voorkomen dat de relatief hoge uitvoeringskosten de rendementen

⁴ De huidige wetgeving staat dit niet toe. Bovendien voert niet iedere pensioenuitvoerder een nettopensioenregeling uit omdat het een vrijwillige regeling is, waardoor automatische waardeoverdracht voor deze kleine pensioenen in veel gevallen niet te realiseren is.

⁵ Zie artikel 41 lid 1 Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

op het kapitaal van het kleine nettopensioen van gewezen deelnemers teniet doen en daarmee de pensioenbestemming onder druk zetten, ligt het weer wettelijk mogelijk maken van tussentijdse afkoop van kleine nettopensioenen dan ook voor de hand. De ingelegde premie komt dan met het behaalde rendement in ieder geval ten goede aan de deelnemer en gaat niet op aan uitvoeringskosten. Pensioenuitvoerders hebben bij kleine aanspraken behoefte om ter bescherming van de inleg van de deelnemer onnodige kosten te voorkomen.

In uw brief verzoekt u een toelichting te geven op de achtergrond van die kosten. In welke mate zijn deze kosten begrepen in de betaalde premie? In hoeverre weten of kunnen werknemers - die overwegen deel te nemen aan een nettopensioenregeling - weten dat zij collectief of individueel de kosten dragen van de uitvoering van hun nettopensioen, ook na einde deelneming?

In de nettopensioenreglementen worden onder meer de vaststelling, de inhouding, de afdracht en de aanwending van de ingelegde premies beschreven. De wijze waarop rekening wordt gehouden met de uitvoeringskosten verschilt per uitvoerder. Het is niet ongebruikelijk dat op de ingelegde premie een vast bedrag per jaar wordt ingehouden om uitvoeringskosten te financieren⁶. Met name bij pensioenfondsen die voor uitvoerings- en/of administratiekosten met vaste bedragen rekenen en die vaste kosten ook toerekenen aan gewezen deelnemers kan de situatie ontstaan dat deze deelnemers beter af zijn met een afkoopbedrag voor hun kleine netto pensioen.

Naast de inhouding van kosten op de premie wordt ook de inhouding van kosten op het belegde kapitaal beschreven. Deze bestaan vooral uit:

- de periodieke beheerskosten voor het beleggen van het nettopensioenkapitaal, uitgedrukt in een percentage van het belegde kapitaal;
- de aan- en verkoopkosten (uitgedrukt in een percentage van de beleggingen) bij inleg van de premie, einde deelneming en tussentijdse aanpassingen van de beleggingsmix;
- en ingeval er geen sprake meer is van premie-inleg, het eventuele jaarlijks vaste bedrag ter financiering van de uitvoeringskosten tot de pensioeningangsdatum (bij actieve deelname wordt dit bedrag op de premie ingehouden). Pensioenfondsen moeten hierbij een evenwichtige afweging van belangen maken.

Dergelijke kosten gelden overigens ook voor een ex-partner. Indien er geen sprake meer is van premie-inleg worden bij verzekeraars alleen nog de aan de beleggingen gerelateerde kosten in rekening gebracht.

Pensioenfondsen sluiten hierbij aan op het genoemde artikel 41 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. Pensioenfondsen die een nettopensioenregeling uitvoeren, geven de hierboven genoemde kosten en inhoudingen niet alleen aan in het reglement maar vermelden actuele bedragen en percentages ook op de website⁷.

Voorafgaand aan de deelneming in een nettopensioenregeling worden deelnemers op de hoogte gebracht van de belangrijkste kenmerken van de regeling, wat er gebeurt met de ingelegde premie, op welke wijze er wordt belegd en de manier waarop uiteindelijk inkoop

⁶ Bij verzekeraars worden deze kosten niet onttrokken aan de beschikbare premie maar separaat in rekening gebracht.

⁷ Zie bijvoorbeeld: <https://klmvliegendfonds.nl/pensioenregeling/pensioenopbouw/pensioen-opbouwen-de-netto-pensioenregeling>

van pensioen plaatsvindt. Verder worden de mogelijke beleggingskeuzes voor en op pensioeningangsdatum toegelicht.

Omdat de kosten bij een klein nettopensioen relatief hoog kunnen zijn, doen de Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars een oproep om - net als in het verleden - tussentijdse afkoop van nettopensioen mogelijk te maken in het belang van de deelnemer. Daarbij wordt wel opgemerkt dat in de brief van 9 april 2019 verzocht is om bij de evaluatie te bekijken of het pensioenbehoud van kleine netto pensioenen door toepassing van automatische waardeoverdracht mogelijk en gewenst is.

Tot slot

De Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Partijen doen nogmaals een dringend beroep op u om mede op grond van deze toelichting ten spoedigste een positieve afweging te maken opdat op korte termijn alle knelpunten voor kleine pensioenen weggenomen kunnen worden en het proces van automatische waardeoverdracht goed kan worden ingericht.

Met vriendelijke groet,
mede namens
Edith Maat (directeur Pensioenfederatie) en
Harold Herbert (directeur Verbond van Verzekeraars),

Jannie Mooren
secretaris Stichting van de Arbeid